

4.9.2022, Telecí

Ve jménu Boha Otce i Syna i Ducha svatého.

POZDRAV Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho i Pána Ježíše Krista.

INTROIT Bože zástupů, navrať se, shlédni z nebe, popatř, ujmí se té révy, kmene, který pravice tvá zasadila, letorostu, jež sis vypěstoval. Hospodine, Bože zástupů, obnov nás, ukaž jasnou tvář a budem zachráněni. (Ž 80,15n.20) Amen

PÍSEŇ 171 Bud' Pánu čest,

VSTUPNÍ MODLITBA

Pane Bože,

každý sobotní večer máme strach, že nás bude zase málo, že nebude mít kdo hrát, že se stane něco, co se nám nebude líbit. Několikrát za noc se budíme hrůzou, co nás v neděli ráno opět čeká, kdo nakonec přijde a kdo nepřijde a kolik nás bude. A vůbec nás nenapadá nic nového, náš život se točí kolem dokola a je to stále o tom samém. O našich obavách a strachu z každonedělní nejistoty. A nepomáhá nic ani víc lidí ani jiná témata ani naděje, že by to mohlo být jiné, protože my sami chceme, aby to bylo pořád stejné. Byli jsme na něco zvyklí a nechce se nám to měnit. Prosíme, pomoz nám vyrovnávat se se zklamáním, prosíme, pomoz nám hledat naději, že zase bude líp. Amen.

1. ČTENÍ Mt 9, 14-17

PÍSEŇ 192 Dobře staví,

OHLÁŠKY

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Pane Bože,

prosíme tě v tuto chvíli za všechny, kdo se o něco snaží, ale nikdo je neposlouchá.

Prosíme tě za všechny, kdo všechnu svou energii vkládají do tvé vinice, aby jim z toho zbyly jen oči pro pláč.

Prosíme tě za všechny, kdo by tak rádi v životě něčeho dosáhli, ale buď se jim to nedaří nebo už ani nepodaří.

Prosíme tě za všechny, kdo čekali, že jejich vinice opět naroste a vynesou kýžené plody a místo toho zažívají jen smutek a zklamání.

Prosíme tě za všechny, kdo by tak rádi s někým sdíleli svou víru ve kvetoucí sad, ale buď nemají, s kým nebo jim v tom stále něco brání.

A prosíme tě za všechny, kdo ve svých životech nepoznali úspěch, daruj nám svůj pokoj.

A všechny své tiché prosby vkládáme do modlitby, kterou nás naučil tvůj Syn: Otčenáš... Amen.

POSLÁNÍ Skoro se mi zdá, že nás apoštoly Bůh určil na poslední místo, jako vydané na smrt; stali jsme se divadlem světu, andělům i lidem. Jsme-li tupeni, žehnáme, pronásledováni neklesáme, když nám zlořečí, odpovídáme laskavě. Až dosud jsme vydědenci světa, na které se všechno svaluje. (1Kor 4, 9.11-13)

POŽEHNÁNÍ Pán je věrný; on vás posílí a ochrání od zlého. Pán, nechť řídí vaše srdce k Boží lásce a k trpělivosti Kristově. Amen

PÍSEŇ 485 Král věčný,

2. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ)

Iz 5, 1-7

Zaspívám svému milému píseň mého milého o jeho vinici: „Můj milý měl vinici na úrodném svahu. Zkypřil ji, kameny z ní vybral a vysadil ušlechtilou révu. Uprostřed ní vystavěl věž i lis v ní vytesal a čekal, že vydá hrozny; ona však vydala odporná pláňata. Teď tedy, obyvateli Jeruzaléma a muži judský, rozhodněte spor mezi mnou a mou vinicí. Co se mělo pro mou vinici ještě udělat a já pro ni neudělal? Když jsem očekával, že vydá hrozny, jak to, že vydala odporná pláňata?“

Nyní vás tedy poučím, co se svou vinicí udělám: Odstráním její ohrazení a přijde vniveč, pobořím její zídky a bude pošlapána. Udělám z ní spoušť, nebude už prořezána ani okopána a vzejde bodláčí a křoví, mrakům zakážu zkrápět ji deštěm.“ Vinice Hospodina zástupů je dům izraelský a muži judští sadbou, z níž měl potěšení. Čekal právo, avšak hle, bezpráví, spravedlnost, a hle, jen úpění.

Milí přátelé,

máme před sebou přítele ženicha při svatebním veselí, který zpívá o své nevěstě, jenže místo všeho krásného a nadějného uslyší hroznou obžalobu.

Tak bychom si přáli mít tu nějakou svatbu přímo ve sboru nebo i křtiny a ono stále nic. Tak bychom si přáli, aby se naši mladí oženili a po-vdávali, a ne někde na zámku či v hostinci, ale v kostele a ono stále nic. A tak bychom si přáli, aby k víře a křesťanství vedly naše vnoučata i jejich rodiče a přibylo tu víc rodin a ono stále nic. A tak

bychom si přáli, aby se nám ty naše děti a jejich děti sem zase vrátili o ono stále nic.

Prorok Izajáš jakožto přítel ženicha však o jeho nevěstě mluví ještě trochu jinak. Nejdřív taková radost, veselí a naděje, vinice na úrodném svahu zkypřená čerstvou hlínou, obraná o kameny a osazená ušlechtilou révou. Uprostřed ní věž i s vytesaným lisem a čekalo se, že vydá hrozny. Ona však vydala odporná pláňata. Co se stalo, že to nedopadlo a co bylo špatně, že jsme se nedočkali bohaté vinice. Co se mělo pro mou vinici ještě udělat a já pro ni neudělal. Když jsem čekal, že vydá hrozny a zase bude líp, jak to, že vydala odporné plodiny.

V jedné z teorií náboženství a růstu náboženských společenství se říká, že čím větší nadšení z něčeho nového, tím větší je pak pád až někde tam, kde jsme už byli. Nadšení časem pomine, růst se zastaví a všechno se zase vrátí do starých kolejí. Tak už to v tom životě bývá a nelze čekat nic jiného. Nelze čekat, že by se to nadšení také udrželo, a nejde jen o omezení růstu nejrůznějšími karanténami a uzavírkami, jakože rok a půl nešlo dělat skoro nic, ale tak už to u nadšení bývá, že časem prostě pomine. Je to tak normální a snad i přirozené.

Z úst ženicha však vyznívá spor mezi ním a jeho vinicí, který má rozhodnout obyvatel Jeruzaléma a muž judský, což je skoro totéž.

A hned je vynesena také rozsudek. Vina je zjevná, za vše může vini-
ce, že líp nenarostla a následuje trest. Ženich neboli vinař odstraní
její ohrazení a přijde vniveč, poboří její zídky a bude pošlapána, udě-
lá z ní spoušť a nebude už prořezána ani okopána a vzejde bodláčí a
křoví a mrakům zakáže skrápět ji deštěm. Nic horšího si snad ani
nedovedeme představit, ale vinař se k tomu skutečně uchýlí.

Z čeho měl mít radost, to zase zničí, do čeho vložil tolik práce a
energie, sám pošle pryč. Z nadšeného očekávání zbydou jen oči pro
pláč, které už jen vloží do její likvidace. Co tak s nadějí vybudoval,
mu teď mizí pod rukama. Zasadil vinici, třeba postavil i dům, kromě
vinice také strom a chtěl zplodit nebo i zplodil i nějaké děti a vinice
mu nevydala, co měla, dům mu padl a na děti buď vůbec nedošlo
nebo se samy někam zaběhly. Tak už to v tom životě bývá a není
každý den posvícení.

Našeho vinaře to však pěkně štve a je z toho právem nešťastný. A
nejen kvůli své práci a vynaložené energii, ale také pro své očekáva-
ní. Tolik do toho dal a tolik od toho čekal a ono nic. To by nás asi
naštvalo taky a také bychom z toho byli nešťastní. A co tak pracně
vybudoval, to také následně zničil. Když nic, tak už nikdy nic. Když
mi nic nedáš ani nevydáš, tak se tě prostě zbavím a už s tebou nechci
mít nic společného. Když ty nic, tak ani já ti už nic nedám a tiše a
někdy hlasitě se tě také nadobro zbavím.

Čekal právo, avšak hle, bezpráví, spravedlnost, a hle, jen úpění. A
kde je v tom nějaká naděje, kde vzít něco potěšitelného a povzbuzu-
jícího a nekrást. A kde hledat nějakou nadějí, která by nám zase vrá-
tila radost a pokoj a mír do života, ale i do našeho osobního štěstí.
Tak teď, babo, rad'.

A baba na to, když něco nejde nebo nefunguje nebo vůbec neexistu-
je, tak to prostě musí umřít. Aby mohlo vzniknout něco nového, tak
to staré musí umřít. Je to zvláštní, ale někdy to jinak nejde. Tohle
musí umřít. Vinice s odpornými pláňaty musí umřít. Když jsme se
jako děti ve škole ptaly svých učitelů, jestli musíme dělat ten a ten
domácí úkol, nezřídka jsme dostali odpověď, že musíš jenom umřít.
Ale pokud chceš být vzdělaný a něco v životě dokázat, tak se musíš
učit, abys tu po sobě také něco zanechal. Protože smrt je neodbytná a
čeká na nás všechny.

Ano, i my musíme umřít. A kupodivu to může být i takovým po-
vzbuzením, když chci, aby vzniklo i něco nového, tak vím, že to
staré musí umřít. Ještě jsme se nedostali do fáze, kdy by to staré
mohlo přijmout také něco nového, na to budeme potřebovat asi ještě
úplně nového člověka s nějakou novou genetickou informací. Nové
klidně přijme to staré, někdy mu ani nic jiného nezbyvá, ale jde to
nějak snáz, ale staré nikdy nepřijme to nové. Pokud to zrovna není
přímo jeho, to je pak hned o něco snazší.

Nejde dávat mladé víno do starých měchů, ale jde dávat nové víno do nových měchů. I církev, která někdy bývá přirovnávána k nevěstě Kristově, je vlastně strašně stará instituce, která by si občas zasloužila být sřata a hozena do ohně. Ale stále tu je, což je vedle existence vyvoleného izraelského národa i jeden z důkazů Boží existence. Je tu, protože ji tu chce mít i Bůh sám. A co může být většího a jaksi trvalejšího.

Jedna z rubrik evangelického časopisu Český bratr se tuším, jmenovala církev žije. A psalo se v ní, jaké kde probíhají aktivity, co se kde děje a jak je ta církev někdy schopná skoro úplně všeho. I ta naše malá církvička může také někdy umřít. Už Jan Amos Komenský o tom sepsal Kšaft umírající matky Jednoty bratrské. Janu Karafiátovi umřela jeho církev přímo pod rukama a spojila se s jinou, která už ale nebyla tak úplně jeho. O jednom významném církevním historiku Amedeo Molnárovi se říká, že umřel proto, že mu fakultu oddělili od církve a přidělili k univerzitě, což měl být konec i celého evangelictví.

Proč se tomu však tak strašně bránit a nepřijmout odporná pláňata a smrt i jako součást každodenní lidské existence. Když to umírání je tak těžké a bolestivé, smrt nás většinou už nic nestojí, umírání ano.